

III. Stück

Wydana i rozesłana dnia 14. Stycznia 1852.

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu dla **cesarstwa austriackiego.**

Część III.

Wydana i rozesłana: dnia 14. Stycznia 1852

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

III. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. Jänner 1852.

Część III.

Wydana i rozesłana dnia 14. Stycznia 1852.

5.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 11. Stycznia 1852,

obowiązujące w owych krajach koronnych, w których obecnie jeszcze ma moc prawa ustawa prowizoryczna o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850,

o postępowaniu w sądach krajowych, które prowizorycznie aż do zaprowadzenia nowej ustawy o postępowaniu karnem w ogólności zastąpić ma miejsce postępowania przed sądami przysięgłych.

Aby natychmiast uchylić sądy przysięgłych, a tymczasowo, aż do zaprowadzenia ustawy o postępowaniu karnem, mającej być wypracowaną w skutek postanowień Moich z dnia 31. Grudnia 1851 roku, wprowadzić postępowanie, o ile możności zgodne z obowiązującymi dotąd jeszcze przepisami ustawy o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850, względem zbrodni i wykroczeń drukowych, przydzielonych dotąd trybunałom sądu przysięgłych, rozporządzam, po wysłuchaniu Mojej Rady ministrów i Mojej Rady Stanu, jak następuje:

§. 1.

Od dnia, w którym ogłoszone zostanie niniejsze rozporządzenie, zastąpić mają miejsce przepisów o postępowaniu przed sądami przysięgłych, zawartych w ustawie o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850, postanowienia następujące:

§. 2.

We wszystkich przypadkach karnych, przydzielonych trybunałom sądu przysięgłych na mocy art. 7. patentu z dnia 17. Stycznia 1850, odbywać się winna rozprawa główna przed sądami krajowymi, które rozstrzygać będą takowe w zgromadzeniu, złożonym z pięciu sędziów i prezydującego. Sądy krajowe winny postępować w ogólności według przepisów, objętych w rozdziale 14-m rzeczonyj ustawy o postępowaniu karnem — jak dalece w następujących §§-ch co innego nie jest rozporządzonym.

§. 3.

Znosi się §§. 17 aż łącznie do §. 44 ustawy o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850 r. Prezydent sądu krajowego, winien w każdym danym razie oznaczyć dzień do rozprawy głównej, którą albo on sam, albo też przez niego mianowany zastępca kierować powinien.

III. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. Jänner 1852.

5.

Kaiserliche Verordnung vom 11. Jänner 1852,

giltig für jene Kronländer, in welchen derzeit noch die provisorische Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit steht,

über das Verfahren vor den Landesgerichten, welches provisorisch bis zur Einführung eines neuen Gesetzes, über das Strafverfahren überhaupt, an die Stelle des Verfahrens vor den Schwurgerichten zu treten hat.

Um die Aufhebung der Geschwornengerichte sogleich in Ausführung zu bringen, und einstweilen bis zum Eintritte der Wirksamkeit des, in Folge Meiner Beschlüsse vom 31. December 1851 zu bearbeitenden Gesetzes über das Strafverfahren, für die bis jetzt den Schwurgerichtshöfen zugewiesenen Verbrechen und Pressvergehen ein, mit den noch bestehenden Bestimmungen der Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 möglichst übereinstimmendes Verfahren stattfinden zu lassen, verordne Ich, nach Anhörung Meines Minister- und Meines Reichsrathes, wie folgt:

§. 1.

Vom Tage der Kundmachung dieser Verordnung angefangen, haben an die Stelle der, in der Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 enthaltenen Vorschriften, über das Verfahren vor den Schwurgerichtshöfen, nachstehende Bestimmungen zu treten:

§. 2.

Die Hauptverhandlung in allen durch Art. 7 des Patentes vom 17. Jänner 1850 den Schwurgerichtshöfen zugewiesenen Straffällen, hat vor den Landesgerichten Statt zu finden, welche dabei in einer Versammlung von fünf Richtern und einem Vorsitzenden entscheiden. Die Landesgerichte haben im Allgemeinen nach den, in dem vierzehnten Hauptstücke der erwähnten Strafprocess-Ordnung enthaltenen Vorschriften vorzugehen, in soweit nicht in den folgenden Paragraphen etwas Abweichendes verfügt ist.

§. 3.

Die §§. 17 bis einschliesslich 44 der Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850, sind aufgehoben. Der Präsident des Landesgerichtes hat von Fall zu Fall den Tag zur Vornahme der Hauptverhandlung zu bestimmen, die er selbst, oder ein von ihm ernannter Stellvertreter zu leiten hat.

§. 4.

Przepisane w §-fie 254 ust. o postęp. karn. wysłuchanie oskarżonego przedsięwziąć winien prezydent lub członek sądu krajowego. Sędzia przedsiębiorący takowe przesłuchanie, nie jest wyjętym od spółdziałania przy rozprawie głównej.

Nazwiska sędziów powołanych do wyrokowania, obwinionemu udzielone być winny przez prezydenta sądu lub jego zastępcę, przynajmniej na dniu trzecim przed dniem, w którym rozprawa główna rozpocząć się ma.

Względem jawności postępowania, trzymać się należy punktu 7-go zasad wskazanych przez Mnie na dniu 31. Grudnia 1851 r.

§. 5.

Po ukończonem przeprowadzeniu dowodów, słuchani będą prokurator rządowy, obwiniony i jego obrońca, w porządku przepisany w §. 285 ust. o post. karn. Wywody ich ograniczyć się winny na istotę czynu jaka się z rozprawy głównej wykazała, tudzież na prawną kwalifikacyę czynu, z wyłączeniem wszelkich uwag, co do kary wymierzyć się mającej. Prokurator rządowy obowiązany jest przy tem oświadczyć stanowczo, czyli stosownie do tego, co się z rozprawy głównej okazało, opiera zaskarżenie swoje na czynach objętych w piśmie zaskarżenia, czyli też rozciąga takowe i na czyny nowo wykazane, lub które czyny, będące przedmiotem zaskarżenia, uważa za upadłe; nakoniec, które postanowienia prawne uważa za zastosowalne do czynów przez niego twierdzonych.

§. 6.

Następnie ogłosi prezydujący rozprawę za ukończoną, a sąd idzie na ustęp, jeżeli to za potrzebne uważa, w celu rozstrzygnięcia pytania co do winy, tudzież co do prawnej właściwości czynu, ciężącego na obwinionym. Narada sądu rozciągać się winna tylko co do tego: czy obwiniony winien jest czynu lub opuszczenia, o które jest oskarżony; czy czyn takowy lub opuszczenie podpada karze według prawa, i jaki czyn lub opuszczenie, przez prawo jako kary godne orzeczone, toż stanowi; czy zbrodnia była dokonaną czy niedokonaną, i czy obwiniony jako sprawca bezpośredni, jako twórca, jako współwinny, lub jako uczestnik ma być uważany. Ażeby zawyrokować, iż oskarżony jest winnym, potrzeba większości dwóch trzecich części głosów (4 przeciw 2). Prezydent w każdym razie głos swój daje. Jeżeli głosy równo są podzielone, wyrok wydać należy podług zdania, które korzystniejsze jest dla obwinionego.

§. 7.

W przypadkach wskazanych w §. 288 ust. o post. kar., sąd wydać winien wyrok, iż obwiniony, uwolniony zostaje od zaskarżenia. Jeżeli zaś obwiniony uznany zostanie przez sąd za winnego czynu lub opuszczenia, godnego kary według prawa, wówczas sąd wrzec winien:

- a) jakiego czynu został oskarżony winnym uznany; a to z wyraźnym oznaczeniem istotnych czynu okoliczności, od których zawisło zastosowanie pewnej ustawy karnej;

§. 4.

Die im §. 254 der Strafprocess-Ordnung vorgeschriebene Vernehmung des Angeklagten, hat durch den Vorsteher oder ein Mitglied des Landesgerichtes Statt zu finden. Der diese Vernehmung vollziehende Richter ist von der Mitwirkung bei der Hauptverhandlung nicht ausgeschlossen.

Die Namen der zur Entscheidung berufenen Richter sind jedem Angeklagten, spätestens am dritten Tage vor demjenigen, an welchem die Hauptverhandlung beginnen soll, durch den Präsidenten des Gerichtes oder dessen Stellvertreter mitzutheilen.

In Beziehung auf die Oeffentlichkeit des Verfahrens ist sich nach dem Puncte 27 der von Mir am 31. December 1851 vorgezeichneten Grundsätze zu benehmen.

§. 5.

Nach Beendigung des Beweisverfahrens werden der Staatsanwalt und der Angeklagte und dessen Vertheidiger, in der im §. 285 der Strafprocess-Ordnung bestimmten Reihenfolge gehört. Ihre Ausführungen haben sich hier auf die thatsächlichen Ergebnisse der Hauptverhandlung und auf die gesetzliche Qualification der That, mit Ausschluss aller Erörterungen über die zu verhängende Strafe zu beschränken. Dem Staatsanwalte liegt es dabei ob, sich mit Bestimmtheit zu erklären, ob er nach dem Ergebnisse der Hauptverhandlung seine Anklage auf die in der Anklageschrift enthaltenen Thatumstände gründet, oder auf welche neue hinzugekommenen Thatumstände er seine Anklage ausdehne, oder welche Anschuldigungs-Thatumstände er als hinweggefallen betrachte; endlich, welche Gesetzesbestimmungen er auf die von ihm behaupteten Thatumstände anwendbar finde.

§. 6.

Der Vorsitzende erklärt alsdann die Verhandlung für geschlossen und das Gericht zieht sich, wenn es diess für nöthig erachtet, zur Entscheidung über die Schuldfrage und über die gesetzliche Eigenschaft der dem Angeklagten zur Last gelegten That zurück. Die Berathung des Gerichtes hat sich nur darauf zu erstrecken, ob der Angeklagte der ihm zur Last gelegten Handlung oder Unterlassung schuldig, ob diese That oder Unterlassung nach dem Gesetze strafbar sei, und welche von dem Gesetze bezeichnete strafbare Handlung oder Unterlassung dieselbe begründe, ob das Verbrechen vollbracht, oder versucht sei, und ob der Angeklagte als unmittelbarer Thäter, als Urheber, Mitschuldiger oder Theilnehmer erscheine. Zur Schuldigerklärung des Angeklagten ist eine Mehrheit von wenigstens zwei Drittheilen der Stimmen (4 gegen 2) erforderlich. Der Vorsitzende hat immer seine Stimme abzugeben. Bei gleich getheilten Stimmen ist der Beschluss nach der, für den Angeklagten günstigeren Meinung zu fassen.

§. 7.

In den im §. 288 der Strafprocess-Ordnung bezeichneten Fällen hat das Gericht sogleich das Urtheil dahin zu schöpfen, dass der Angeklagte von der Anklage freigesprochen werde. Wird dagegen der Angeklagte von dem Gerichte einer, nach dem Gesetze strafbaren Handlung oder Unterlassung schuldig befunden, so hat das Gericht auszusprechen:

- a) welcher That der Angeklagte schuldig befunden worden, und zwar unter ausdrücklicher Bezeichnung der wesentlichen, die Anwendbarkeit des bestimmten Strafgesetzes bedingenden Thatumstände;

b) jaką zbrodnię lub wykroczenie albo jakie przestępstwo stanowią czynności przyjęte za udowodnione, w których oskarżony został winnym uznany; a to z dokładnym oznaczeniem postanowień prawnych, przytem zastosowanych.

§. 8.

Natychmiast po zapadłej uchwale sądu, należy decyzję ogłosić w sali posiedzeń i w obecności oskarżonego.

Prezydujący ogłosi wyrok, wydany na mocy §-fu 7, lub też uchwałę na mocy tegoż samego §-fu powziętą, tudzież powody stanowcze decyzji przy odczytaniu zastosowanych postanowień prawnych. Wszystko to pod nieważnością w razie przeciwnym.

§. 9.

Jeżeli oskarżony uznany został winnym czynu lub opuszczenia kary godnego, wówczas najpierwej prokurator głoś otrzyma dla stawienia wniosku co do kary.

Po nim słuchani będą: strona występująca w interesie prywatnym, dla uzasadnienia pretensyj swoich co do wynagrodzenia, tudzież oskarżony i jego obrońca w porządku oznaczonym w §. 285 ust. post. kar. Wywody tych stron ograniczać się winny tylko na to, jak dalece miejsce mieć i jak wielką być może kara, zawnioskowana na podstawie wyroku, wydanego w moc §. 7-go, a względnie na pretensye co do wynagrodzenia zachodzące.

§. 10.

Sąd następnie stanowiąc będzie swój wyrok kary, w zastosowaniu postanowień, zawartych w §§. 344 do 346 ust. o post. karn. Poczem bezpośrednio ogłosi prezydujący wyrok kary w sali posiedzeń w obecności oskarżonego wraz z powodami najistotniejszymi co do wymiaru kary przy odczytaniu oraz onych ustępów prawa, na których się wyrok zasadza, zwracając w końcu uwagę oskarżonego na przysługujące mu dalsze środki prawne. Wszystko to pod nieważnością. Co się tycze wystawienia wyroku zastosowane być winny przepisy §§. 348 i 349 ustawy o postępowaniu karnem. Wszelako objęte będą w wystawieniu wyroku także i wskazane przez sąd według §. 7. lit. a) istotne okoliczności czynu.

§. 11.

Przeciwno wyrokowi sądu krajowego, czy takowy uwalnia czy zasadza, miejsce mieć może tylko zaskarżenie nieważności do trybunału kasacyjnego, przy zachowaniu przepisów, objętych w §§. 352 do 354, i 356 do 359. Za powód nieważności atoliż szczególniej uważać się będzie, jeżeli z wyroku sądu i powodów jego nie wypływa jasno, czy sędzia uważa za udowodnione lub nie-owe okoliczności czynu, od których zawisło zastosowanie pewnej ustawy karnej, tudzież jeżeli orzeczenie wydane na mocy §. 6. co do kwestyi czynu, jest niewyraźnem lub samo w sobie sprzecznem.

§. 12.

Trybunał kasacyjny orzeka we wszystkich zaskarżeniach nieważności w posiedzeniu tajnem, bez przywołania prokuratora rządowego i zaskarżonego lub obrońcy jego.

b) welches Verbrechen oder Vergehen, oder welche Uebertretung die als erwiesen angenommene Thatsachen, deren der Angeklagte schuldig befunden worden, begründen, und zwar unter genauer Bezeichnung der angewendeten gesetzlichen Bestimmungen.

§. 8.

Unmittelbar nach dem Beschlusse des Gerichtes, ist dessen Entscheidung im Sitzungssaale und in Anwesenheit des Angeklagten zu verkünden.

Der Vorsitzende spricht das, nach dem §. 7 gefällte Urtheil, oder den nach eben diesem Paragraphen gefassten Ausspruch, sowie die wesentlichen Gründe der Entscheidung unter Vorlesung der angewendeten Gesetzesbestimmungen aus. Alles diess bei sonstiger Nichtigkeit.

§. 9.

Ist der Angeklagte einer strafbaren Handlung oder Unterlassung für schuldig erklärt worden, so erhält zunächst der Staatsanwalt das Wort zu Stellung des Strafantrages.

Nach ihm werden der Privatbetheiligte zur Begründung seiner Entschädigungs-Ansprüche und der Angeklagte und dessen Vertheidiger, in der im §. 285 der Strafprocess-Ordnung bestimmten Reihenfolge gehört. Die Ausführungen der Parteien haben sich nur auf die Statthaftigkeit und Grösse der, auf Grundlage des nach §. 7 gefällten Ausspruches beantragten Strafe und die allfälligen Entscheidungs-Ansprüche, zu beschränken.

§. 10.

Das Gericht hat sohin sein Strafurtheil, unter Anwendung der in den §§. 344—346 der Strafprocess-Ordnung enthaltenen Bestimmungen, zu fällen. Unmittelbar hierauf ist von dem Vorsitzenden im Sitzungssaale und in Anwesenheit des Angeklagten das Straferkenntniss sammt den wesentlichsten Gründen der Strafzumessung und unter Vorlesung der Gesetzesstellen, worauf das Erkenntniss gegründet ist, zu verkündigen und der Angeklagte über die ihm zustehenden Rechtsmittel zu belehren. Alles dieses bei sonstiger Nichtigkeit. Hinsichtlich der Ausfertigung dieses Urtheiles haben die Vorschriften der §§. 348 und 349 der Strafprocess-Ordnung zu gelten. Die Ausfertigung muss jedoch auch die von dem Gerichte nach §. 7 lit. a) bezeichneten wesentlichen Thatumstände enthalten.

§. 11.

Gegen das Urtheil des Landesgerichtes, es mag auf Freisprechung oder auf Verurtheilung lauten, findet nur die Nichtigkeitsbeschwerde an den Cassationshof, unter Beobachtung der, in den §§. 352 bis 354 und 356 bis 359 der Strafprocess-Ordnung enthaltenen Bestimmungen Statt. Als Nichtigkeitsgrund ist jedoch insbesondere anzusehen, wenn aus dem Urtheile des Gerichtshofes und dessen Gründen nicht erhellet, ob der Richter jene tatsächlichen Umstände, welche die Anwendbarkeit des bestimmten Strafgesetzes bedingen, für erwiesen halte, oder nicht; sowie, wenn der nach §. 6 gefällte Ausspruch über die Thatfrage undeutlich oder in sich widersprechend ist.

§. 12.

Der Cassationshof entscheidet über alle eingereichten Nichtigkeitsbeschwerden, in nicht öffentlicher Sitzung, ohne Beiziehung der Staatsanwaltschaft und des Angeklagten oder seines Vertheidigers.

§. 13.

Postanowienia powyższe, należy zastosować także do wszystkich tych przypadków, w których wypadła uchwała na odesłanie ich przed sąd przysięgłych.

Franciszek Józef m. p.

Schwarzenberg m. p.

Krauss m. p.

Z Najwyższego rozkazu:

Ransonnet m. p.

Dyrektor kancelaryi Rady ministrów.

6.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 12. Stycznia 1852,

obowiązujące w owych krajach koronnych, w których obecnie jeszcze ma moc prawa ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850;

w skutek którego, na mocy Najwyższego rozkazu z dnia 11. Stycznia 1852 r., od chwili, w której niniejsze rozporządzenie ogłoszone zostanie, jawność rozpraw w sądach karnych ograniczać się ma na miarę, wytkniętą w 27. ustępie zasad, ogłoszonych w Najwyższym piśmie gabinetowem z d. 31. Grudnia 1852. (N. 4 dz. pr. p. z r. 1852.)

Stosownie do Najwyższego rozkazu Jego Cesars. Królews. Mości, udzielonego mi równocześnie z cesarskiem rozporządzeniem z dnia 11. Stycznia 1852 (N. 5 dz. pr. p.), mocą którego uregulowanem zostaje postępowanie przed sądami krajowemi, wstępującemi prowizorycznie na miejsce sądów przysięgłych. ustaje z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia także i w krajach koronnych, w których obecnie jeszcze obowiązuje prowizor. ust. o post. karn. z dnia 17. Stycznia 1850 r., jawność postępowania we wszystkich rozprawach karnych miejsce mających tak w trybunale kasacyjnym, jakoteż w sądach krajowych, sądach powiatowych kolegialnych i sądach powiatowych pojedynczych, ograniczając przypuszczenie słuchaczy do nich w miarę, oznaczoną w 27. ustępie zasad przepisanych w Najwyższym piśmie gabinetowem z dnia 31. Grudnia 1851. (Nr. 4. dz. pr. pańs. z r. 1852.)

Przełożeni wszystkich sądów karnych, otrzymują równocześnie bliższe skazówki, według których przypuszczać mogą słuchaczy do rozpraw w sądach karnych w pierwszej instancyi w myśl zasad, przez Najjaśniejszego Pana J. C. Mość usankcyonowanych.

Krauss m. p.

§. 13.

Diese Bestimmungen sind auch auf alle Fälle anzuwenden, rücksichtlich welcher bereits auf Verweisung vor ein Schwurgericht erkannt worden ist.

Franz Joseph m. p.

F. Schwarzenberg m. p. **C. Krauss** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.,

Kanzleidirector des Ministerrathes.

6.

Verordnung des Justizministers vom 12. Jänner 1852,

wirksam für jene Kronländer, in welchen dermal noch die Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Gültigkeit steht,

wornach in Folge einer Allerhöchsten Weisung vom 11. Jänner 1852 mit dem Tage der Kundmachung dieser Verordnung die Oeffentlichkeit der strafgerichtlichen Verhandlungen auf das Mass der im 27. Absatze der mit dem Allerhöchsten Cabinetsschreiben vom 31. December 1851 (Nr. 4 vom Jahrgange 1852 des Reichsgesetzblattes) vorgezeichneten Grundsätze einzuschränken ist.

Nach Massgabe einer zugleich mit der kaiserlichen Verordnung vom 11. Jänner 1852 (Nr. 5 des Reichsgesetzblattes), womit das Strafverfahren vor den provisorisch an die Stelle der Geschwornengerichte tretenden Landesgerichten geregelt wird, an mich gelangten Allerhöchsten Weisung Seiner k. k. apostolischen Majestät, ist auch in jenen Kronländern, in welchen derzeit noch die provisorische Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit steht, die Oeffentlichkeit des Strafverfahrens bei allen, sowohl bei dem Cassationshofe, als bei den Landesgerichten, Bezirks-Collegial- und Bezirks-Einzelgerichten stattfindenden strafgerichtlichen Verhandlungen mit dem Tage der Kundmachung der gegenwärtigen Verordnung einzustellen, und die Zulassung von Zuhörern bei denselben auf dasjenige Mass einzuschränken, welches im 27. Absatze der in dem Allerhöchsten Cabinetsschreiben vom 31. December 1851 (Nr. 4 des Jahrganges 1852 des Reichsgesetzblattes) vorgezeichneten Grundsätze bestimmt ist.

Die Vorstände sämmtlicher Strafgerichte erhalten hiernach unter Einem die näheren Weisungen, nach welchen von ihnen im Sinne der Allerhöchst sanctionirten Grundsätze zu den strafgerichtlichen Verhandlungen in erster Instanz Zuhörer zugelassen werden können.

C. Krauss m. p.

Die Naturwissenschaften haben in diesem Jahrhundert einen außerordentlichen Aufschwung genommen. Die Naturwissenschaften sind nicht nur die Basis der technischen Fortschritte, sondern auch die Grundlage der menschlichen Kultur.

Naturwissenschaften

Die Naturwissenschaften sind die Wissenschaften, die sich mit den Gesetzen der Natur beschäftigen. Sie sind die Grundlage der technischen Fortschritte und der menschlichen Kultur.

Die Entwicklung der Naturwissenschaften im 19. Jahrhundert

Die Naturwissenschaften haben im 19. Jahrhundert einen außerordentlichen Aufschwung genommen. Die Naturwissenschaften sind nicht nur die Basis der technischen Fortschritte, sondern auch die Grundlage der menschlichen Kultur.

Die Naturwissenschaften haben im 19. Jahrhundert einen außerordentlichen Aufschwung genommen. Die Naturwissenschaften sind nicht nur die Basis der technischen Fortschritte, sondern auch die Grundlage der menschlichen Kultur.

Dr. Heinrich ...